

De stadspredikant van Amsterdam

Van pionieren naar beleid

ds. Rosaliene Israël

Wat bepaalt mijn blik?

Amsterdammer (2000)

Predikant Protestantse Kerk Amsterdam (PKA)

PhD-onderzoeker naar christelijke leefgemeenschappen (PThU)

Rector Arminius Instituut

Predikant Vrijburg

Mijn bijdrage

Retrospectief

Brede lens, grofmazig vanuit theologische bestuursrol

- Hoe heeft het stadspredikantschap zich ontwikkeld?
- Wat zijn de uitdagingen?
- Wat is de opbrengst?
- Waarom moeten we ons ermee bezighouden?

Achtergrond

Abeltje Hoogenkamp:

‘De Protestantse Kerk Amsterdam nam het dappere besluit om dat waar ik goed en ben en wat ik graag deed – over mijn werk en de kerk vertellen in de media en evenementen organiseren op het grensvlak van kerk en samenleving – te adopteren’

‘Zoek de verbinding tussen kerk en stad’

Doel

- zichtbaarheid en naamsbekendheid van de kerk
- bereiken en betrekken van nieuwe doelgroepen
- eigenzinnig theologisch geluid dat kerk en stad een spiegel voorhoudt

Profiel

- publieke stem, die aandacht weet te genereren voor de activiteiten van kerk en diaconie
- oog en oor voor het leggen van creatieve verbanden tussen actualiteit en theologie/roeping van de kerk

Hoe

- organisatie van publieksevenementen
- gelegenheidscoalities en samenwerking met sleutelfiguren en cultuurdragers van de stad
- stedelijke thema's theologisch doordenken en inbrengen in publieke debat

Het pionieren voorbij

Van publieksevenementen,
naar thema's die actueel zijn in de
stad

- toekomst van de stad
(met o.a. stadsplanoloog Zef Hemel)
- roes en drugs en spiritualiteit
(met o.a. trendvoorspeller Jeanneke Scholtens)
- religieus erfgoed en bezielde stad
(o.a. i.s.m. the Spirit of Amsterdam)

Het pionieren voorbij

Van pionierende rol,
naar beleidsmatige verankering

- beleidsplan PKA
- werkbegeleiding en evaluatie
- publicitaire ondersteuning

Het pionieren voorbij

Van vrije vogel,
naar verbinder met (nieuwe) kerkplekken en
theologische netwerken

- Churchplanting VS
- Fresh Expressions UK
- Pionieren binnen de PKN en PKA
- Citykerk, De Kwekerij, Stroom Amsterdam, City to City-netwerk Amsterdam

Uitdagingen

Netwerken:

- verbindingen leggen met sleutelfiguren en mogelijke partners in de stad, wie, welke?

Zichtbaarheid:

- profileren als kerk of als persoon/theologische professional en hoe meet je impact?

Thema's:

- stedelijke ontwikkeling en problematiek complex, waar richt je je op?

Uitdagingen

Situatie van de kerk:

- organisatorische, bestuurlijke en financiële complexiteit PKA, past investering op stadspredikantschap bij prioriteiten?

Rol:

- vrije rol, maar hoe en waaraan dan wel verbonden (gezonden)? hoe relatie tot andere kerkelijke en theologische functies en rollen?

Toekomst

Herijking van beleid:

- stedelijke kosten sterk terugbrengen
- doelstellingen bijstellen
- gevolg: bezuiniging op stedelijke predikanten en publicitaire ondersteuning

Toekomst

Tegelijk impact stadspredikantschap op kerk groot:

- visievorming op de kerk niet los van de (trends in de) stad (context)
- financieel blijven investeren in nieuwe kerkplekken en vormen van kerkzijn
- twee kerkmodellen: stadskerk en buurtkerk

Toekomst

Twee kerkmodellen:

- stadskerk
stedelijk herkenbaar/zichtbaar, hoogwaardig
(liturgisch) aanbod, culturele partners
- buurtkerk
wijkgericht in aanbod en samenwerking,
partners in de buurt
- aan elke buurtkerk een buurtdominee,
dan ook aan elke stadskerk
een stadspredikant
verbonden?

Doe het toch maar

Impact van
'vrijgestelde' stadspredikant groter
dan feitelijke bijdrage en invulling van
functie

Onderzoek voor doordenking van
inhoudelijk (theologische en
ecclesiologische) concept en
professionele positionering en vorming

- Exposure/diaconale benadering
- Nooit en niet-meer kerkelijken
- Krimp en nieuwe vormen van kerkzijn

**Doe het toch
maar**

15 jaar stadspredikantschap PKA
heeft ons bepaald bij het wezen
van de kerk:

‘Niet voor zichzelf leeft de kerk,
niet om haar eigen muren hoog te
houden, maar om midden in de
wereld (stad) te staan’

(ds. Margriet Gosker)

I step outside
There is nothing here
I found an ordinary place

Wet grass

Grey sky

A path

A row of park benches

Rain falling

And I wait for God to open my
heart and nourish me as he
nourishes all creation

The joggers jog

Some effortlessly gliding

Others with plodding gait
carrying heavier loads

A woman holds a
purple umbrella

A dog almost behaving comes to
smell and lick

The dog walker scouts with a
plastic bag

A man in high visibility yellow
with pincers picks litter

A young Indian with a child in a
pushchair looking devoted

All of life is here.

And I pray in the park

And the day opens

A church bell chimes

Two swans begin a noisy take-off
and then abort

Large drops of rain splash

A wind comes filling the trees

Filling me.

The ordinary opens

To reveal a life

A life that is always there

If only we have the space to see

I am a prayer in the park.

*Richard Carter, The City is my
Monastery, A contemporary rule
of life (2019, 26-27)*

